

Salut mental i risc d'exclusió

Un estudi revela que més de la meitat dels pacients amb trastorns cognitius es troben en situació de vulnerabilitat.

Anton
ROSA

Les persones en risc d'exclusió social estan més exposades a futures malalties mentals, segons un estudi presentat per la Fundació Sanitària Sant Pere Claver juntament amb la Fundació Pere Tarrés. L'estudi s'ha realitzat amb pacients dels centres de salut mental infantojuvenil i d'adults que la Fundació Sanitària Sant Pere Claver té als districtes de Sants-Montjuïc.

L'informe *Impacte dels factors socials en l'atenció a la Salut Mental* revela que el 60% de les persones amb trastorns cognitius analitzades es troben en situació de vulnerabilitat. Una de cada quatre, en alt risc. A més, més de la meitat dels pacients no compten amb cap factor que els protegeixi de cara a mitigar l'estat de la malaltia.

«Com més complicada sigui la situació de la persona, més factors de risc acumula i més complexa es torna la seva atenció als centres de salut mental», explica Montserrat Martínez, la directora de l'estudi i responsable de l'àrea de Metodologia i Estudis en Acció Social de la Fundació Pere Tarrés. L'informe també ressalta altres factors que cal tenir en compte i que poden condicionar dràsticament l'evolució dels trastorns. Un dels exemples el trobem en el fet que el 71% de les persones estudiades han viscut una situació vital crítica com ara maltractaments, assetjament, ingressos psiquiàtrics, morts significatives, abandonaments, problemes amb la justícia o desnonaments.

L'objectiu de la investigació era poder analitzar les dificultats i la complexitat que requereix l'atenció a la salut mental quan la vulnerabilitat i el risc d'exclusió social són presents i constitueixen una part fonamental de la vida diària de les persones que presenten trastorns mentals.

Entre els ítems analitzats s'ha tingut en compte diverses característiques com l'edat d'inici i l'evolució del trastorn mental, la nacionalitat, el nivell d'estudis o la situació laboral i nivell socioeconòmic del pacient i de la família.

L'informe també inclou tota una sèrie de recomanacions destinades

tant als professionals que atenen les persones amb trastorns com les institucions per millorar la coordinació entre els equips de professionals i gestionar millor les expectatives del pacient i de la família. Fomentar els programes d'ajuda comunitària, impulsar la formació especialitzada o crear taules de treball especialitzades en l'atenció als possibles factors de risc són alguns d'aquests consells.

La responsable del departament de salut de l'Ajuntament de Barcelona, Pilar Solanes, va asse-

El treball, presentat per les fundacions Sant Pere Claver i Pere Tarrés, es va realitzar en un centre de salut mental de Barcelona

El 71% de persones de l'estudi han patit maltractament, assetjament, ingressos psiquiàtrics, abandonaments, desnonaments...

nyalar la importància de poder mesurar l'impacte d'aquesta relació en els pacients i «tenir-la reflectida en un document». Per a Solanes, l'informe és «una eina més que posem a l'abast de la ciutat per millorar l'atenció en salut mental». També el director de Sant Pere Claver-Institut Docent Recerca va voler destacar que «incloure les dimensions socials en la història clínica pot ajudar els professionals mèdics a poder fer un diagnòstic i un tractament més complet». ≡